

KlachtenCommissie Onvrijwillige Zorg (KCOZ)

Beslissing inzake de klacht van

<naam klagers, ouders van naam cliënt>

over

Cosis, <locatiennaam>

DE PROCEDURE

De Klachtencommissie Onvrijwillige Zorg (hierna kortheidshalve aangeduid als de commissie) heeft kennisgenomen van de klacht van <naam, verder ook te noemen: klagers> ouders van <naam cliënt>, (geb. 2014).

De klacht is ontvangen door de commissie op 24 september 2022. De klacht richt zich tegen onvoorziene zorg niet voorzien in het zorgplan. De zorgaanbieder is in de gelegenheid gesteld om op de klacht te reageren en heeft op 3 oktober 2022 een verweerschrift aan de commissie toegezonden.

Op 12 oktober 2022 heeft de commissie een online hoorzitting gehouden ter bespreking van de klacht. Aan de online zitting namen deel: <naam klager>, bijgestaan door , cliëntvertrouwenspersoon Wzd. Namens de zorgaanbieder waren aanwezig: , gedragswetenschapper, en , ter vervanging van de Wzd-functionaris.

FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

De commissie gaat op grond van de schriftelijke stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht, uit van de volgende feiten.

De zoon van klagers, <naam cliënt>, geboren in 2014, is gediagnostiseerd met een ernstige verstandelijke beperking, een ontwikkelingsstoornis en een autismestoornis. <naam cliënt> woont thuis en gaat op doordeweekse dagen naar <locatiennaam> en er wordt tevens gebruik gemaakt van de bijbehorende weekendopvang.

Op zaterdag 3 september is <naam cliënt> drie keer op de gang gezet vanwege gillen en is daarbij twee keer in zijn stoel met riempjes vastgezet.

Het gebruik van deze specifieke stoel als vrijheidsbeperkende maatregel was op dat moment onderwerp van gesprek tussen de zorgverantwoordelijke en de ouders en in het concept zorgplan opgenomen. In het conceptzorgplan gaat het om een andere wijze van toepassing/gebruik van de stoel dan wat er op deze zaterdag plaatsvond. In het concept zorgplan gaat het om vastzitten tijdens zittende groepsactiviteiten, in de nabijheid van begeleiders.

De Jeugdwet is momenteel van toepassing op de zorgverlening aan <naam cliënt> maar er is inmiddels een aanvraag voor een Wlz-indicatie gedaan. Er is in de klachtprocedure een brief overlegd van Autisme Team Noord Nederland (ATN) d.d. 10 februari 2022 met daarin een verklaring over de diagnose en de zorgvraag/ondersteuningsbehoefte: “<naam cliënt> heeft 24-uur per dag toezicht en begeleiding nodig op alle levensgebieden. Onze verwachting is dat <naam cliënt> zijn hele leven intensieve zorg, extra ondersteuning en begeleiding nodig zal hebben.”.

<Locatienaam> van Cosis is niet geregistreerd (CIBG) als locatie waar Wzd-zorg verleend wordt.

Er hebben inmiddels meerdere gesprekken plaatsgevonden tussen ouders en betrokken medewerkers van Cosis waaronder de zorgverantwoordelijke(n), de zorgcoördinator, en het locatiehoofd. De instelling heeft erkend dat dit niet zo had moeten en er zijn verbetermaatregelen in werking gezet.

DE KLACHT

Op een moment dat <naam cliënt> nabijheid, toezicht en begeleiding nodig had werd hij afgezonderd van de groep en daarbij ook nog vastgezet. Direct nadat ouders dit lazen in het dossier hebben zij hun beklag gedaan bij Cosis. Ondanks de gesprekken die er al tussen partijen hebben plaatsgevonden, de erkenning vanuit Cosis dat er verkeerd gehandeld is en de daarop geformuleerde verbeterpunten, vinden klagers het van belang dat de gebeurtenis ook formeel beoordeeld wordt door een Wzd klachtencommissie. Klagers willen hier een signaal mee afgeven. Er is op de locatie meer kennis over de Wzd nodig en herhaling van een dergelijk voorval moet voorkomen worden. De gebeurtenis heeft klagers erg aangegrepen en hun vertrouwen in de zorgverlening is er door geschaad.

HET VERWEER

Verweerders erkennen dat er verkeerd gehandeld is. Er is inmiddels overeenstemming met ouders over het zorgplan en het gebruik van de stoel als vrijheidsbeperking in bepaalde situaties (bij bepaalde zittende activiteiten op de groep). Het gebruik zoals tijdens de zaterdagopvang is gebeurd (met de stoel op de gang) is nimmer de bedoeling. Er is in de weekenden een andere bezetting dan doordeweeks, maar ook bij de zaterdagopvang moet men uiteraard wel weten wat er in het zorgplan is afgesproken,

wat er wel en niet is toegestaan en hoe te handelen als er een moeilijke situatie ontstaat (in elk geval eerst ouders bellen).

De gebeurtenis is na bespreking wel als onvrijwillige zorg aangemerkt en geadministreerd in de ONS-module. Dat deel van het dossier is niet rechtstreeks voor ouders in te zien. Het is verweerders niet bekend waarom <locatiennaam> niet als Wzd-locatie geregistreerd is, verondersteld wordt omdat het geen opnamelocatie is.

OVERWEGINGEN EN CONCLUSIES

De commissie overweegt dat de Wzd op deze jeugdige van toepassing is aangezien Cosis een geregistreeerde aanbieder is van Wzd-zorg en <naam cliënt> vanwege de medische verklaring van ATN een cliënt is als bedoeld in art 1 sub c Wzd; hij is vanwege zijn verstandelijke beperking aangewezen op zorg zoals bedoeld in de Wzd, er is een Wlz-indicatie aanstaande. De commissie is bevoegd om de klacht in behandeling te nemen op grond van artikel 55 lid 1 sub d Wzd.

Partijen zijn het er over eens dat medewerkers van de zaterdagopvang van <locatiennaam> in strijd met de Wzd gehandeld hebben door <naam cliënt> op de gang in een stoel vast te zetten. De commissie bevestigt dat: deze vorm van zorg was niet in het zorgplan van <naam cliënt> opgenomen, ouders stemmen er niet mee in en de situatie voldeed ook niet aan de criteria van art. 15 Wzd. Het betrof geen onvoorziene situatie (het is bekend dat <naam cliënt> als hij overprikkeld raakt kan blijven gillen) en evenmin betrof het een situatie waar onvrijwillige zorg als noodmaatregel ter voorkoming van ernstig nadeel gelegitimeerd zou zijn. Het gedrag van <naam cliënt> is bekend en er zijn afspraken over hoe er meer proportioneel, subsidiair en doelmatig gereageerd kan worden in reactie op aanhoudend gillen.

De commissie verklaart de klacht derhalve gegrond.

De commissie onderschrijft de verbetermaatregelen die de zorgaanbieder al heeft geformuleerd en in werking heeft gesteld zoals voorlichting van het team, betere rapportage en communicatie en de notie dat in moeilijke situaties eerst zo spoedig mogelijk contact met ouders gezocht wordt. De commissie voegt hier aan toe dat deze locatie -waarvan verweerders aangeven dat er in voorkomende gevallen wel onvrijwillige zorg ex Wzd kan worden toegepast- zo spoedig mogelijk als Wzd locatie (waar ambulante Wzd zorg mogelijk is) in het CIBG register opgenomen zal dienen te worden.

BEOORDELING

De commissie oordeelt dat de klacht gegrond is.

RECHTSMIDDEL

Partijen kunnen, binnen zes weken na de dag waarop de commissie deze beslissing aan partijen heeft medegedeeld (dat wil zeggen: binnen zes weken na de dag waarop partijen gemeld is dat zij deze beslissing kunnen downloaden van het netwerk van de KCOZ), een verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht (zie artikel 56c Wet zorg en dwang).

Deze uitspraak is vastgesteld op 27 oktober 2022 door de voorzitter van de KlachtenCommissie Onvrijwillige Zorg, de heer mr. J.A. Heeren (voorzitter), en leden, mevrouw drs. L.J.W.M. Muller (orthopedagoog en GZ-psycholoog) en mevrouw dr. mr. A.H.P.M. de Rooij.

mr. J.A. Heeren,
voorzitter

Dit is de geanonimiseerde versie van een uitspraak van de KCOZ. Conform artikel 56b, lid 7 Wzd maakt de KCOZ haar uitspraken openbaar 'in zodanige vorm dat deze niet tot personen herleidbaar zijn, behoudens voor zover het de zorgaanbieder betreft'. De KCOZ maakt haar uitspraken openbaar door deze op de website van de KCOZ te publiceren